

Eerder verschenen bij Clavis in deze reeks

Verraad op de basis
Dreiging op de toendra
Paniek aan boord
Alarm op Spitsbergen
Spanning in Groenland

met foto's en filmpjes van
Dixie Dansercoer
en tekeningen van
Wilbert van der Steen

Breng het boek tot leven!

Download de app 'Layar' en scan de speciale foto's
met je smartphone. Zo komen de avonturen
van Emma helemaal tot leven!

Dixie Dansercoer & Reina Ollivier

DE COOLE AVONTUREN VAN EMMA DEWIT

RAMP OP DE NOORDPOOL

1. BERICHT UIT ZWEDEN

‘Hey Emma, hoe gaat het met je?’ vraagt Svea op het scherm. ‘Ik heb al een tijdje niets meer van je gehoord. Heb je alle klimaatprojecten opgegeven?’

Ik merk aan haar ogen dat ze me plaagt, want ze weet goed dat het klimaat me nauw aan het hart ligt. Als enthousiaste wetenschapper zet ik me daar actief voor in. En ik probeer iedereen in mijn omgeving mee te krijgen. Zelfs mijn papa heeft in zijn bakkerij de ovens vervangen door energiezuinige exemplaren. Bovendien zet hij ze nu uit voordat zijn brood en gebak helemaal klaar zijn. De ovens blijven toch nog lang warm.

‘Opgeven? Nee, integendeel!’ antwoord ik. ‘Ik ben thuis zelfs met een milieugroep begonnen, samen met Mikkie.’

‘O ja, je beste vriend,’ zegt Svea met een schelmse blik. ‘Maar als ik het me goed herinner, was hij toch al bij een dierenclub, met dat andere meisje?’

Ik ben niet van plan om me door Svea te laten opjuttten, al is ze daar een expert in.

‘Met Louise, dat klopt,’ zeg ik. ‘Waar zit het probleem? Je kunt toch bij meerdere clubs aangesloten zijn?’

‘En je kunt met meer dan een persoon bevriend zijn,’ lacht Svea met een knipoog.

‘Gelijk heb je!’ zeg ik.

Ze verwijst naar de tijd waarin ik wat jaloers was op Louise. Ik was bang dat Mikkie meer om haar zou geven dan om mij. Intussen weet ik dat echte vriendschap nooit verstikkend mag zijn. Je moet

Dixie Dansercoer en Reina Ollivier
Ramp op de Noordpool
© 2017 Clavis Uitgeverij, Hasselt – Amsterdam – New York
Idee en beeldmateriaal: Dixie Dansercoer
Tekst: Reina Ollivier
Omslagontwerp: Studio Clavis
Foto's p. 9, 84, 95, 170, 172: Reina Ollivier
Illustraties: Wilbert van der Steen
Trefw.: noordwestelijke doorvaart, olievervuiling, wetenschappelijk onderzoek, milieubescherming
NUR 283
ISBN 978 90 448 3133 7
D/2017/4124/217
Alle rechten voorbehouden
www.clavisbooks.com

elkaar de ruimte geven om contacten met anderen op te bouwen.

‘En hoe gaat het met jouw milieuparlement in Zweden?’ vraagt ik. ‘Nieuwe plannen?’

‘Daarover wil ik je juist spreken,’ zegt Svea. ‘Ik weet niet of je het nieuws in Zweden wat gevolgd hebt de laatste tijd?’

‘Niet echt, nee,’ geef ik toe. ‘Of bedoel je die betogingen in verband met energieprojecten op de Noordpool?’

‘Precies!’ zegt Svea. ‘Er is heel wat heisa geweest rond nieuwe boringen naar gas en olie in het poolgebied. Noorwegen, Amerika

en Rusland zijn daar volop mee bezig. Zweden is ertegen en wil een sterk signaal geven.’

‘Hoe dan?’ vraagt ik benieuwd.

‘De Zweedse regering heeft zo veel mogelijk mensen en groepen aangespoord om actie te ondernemen. In alle lagen van de bevolking. Ook jeugdorganisaties, zoals ons milieuparlement. Hoe groter de druk, hoe meer kans we hebben om de Noordpool te beschermen. Volgende week is er een grote internationale conferentie in Brussel.’

‘Wooow, kom je naar België?’ roep ik verrast.

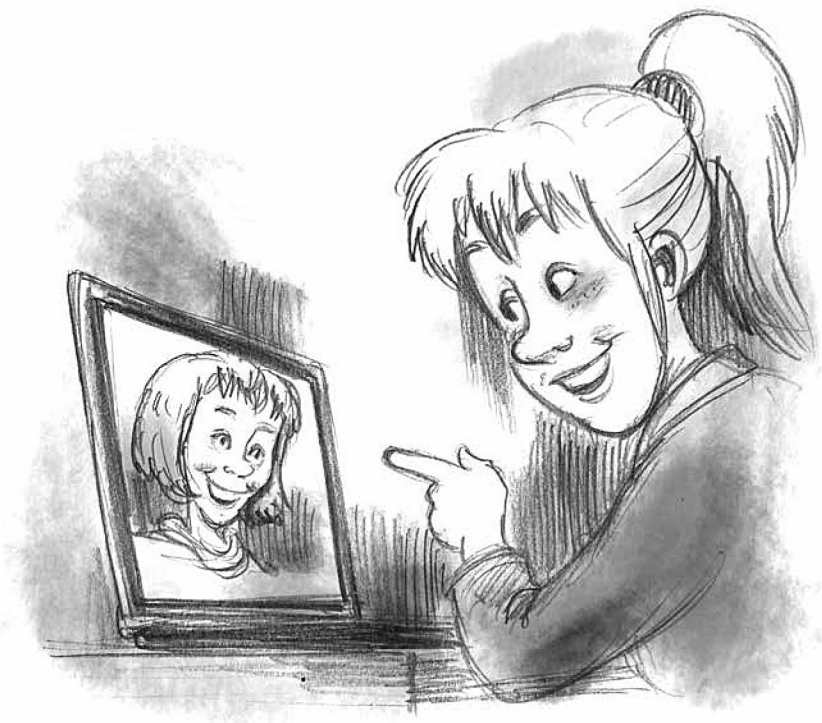
‘Ja,’ lacht Svea. ‘Mijn moeder neemt deel aan de conferentie en wij hebben met ons milieuparlement een aantal aparte activiteiten. Je zult nog van ons horen, want we willen dat mensen in België, in Europa en in heel de wereld beseffen hoe erg de Noordpool bedreigd wordt. We moeten de klimaatopwarming stoppen!’

‘Jullie mogen bij ons logeren,’ zeg ik.

‘De hele bende? We zijn met twaalf! Dank je wel voor het aanbod,’ grinnikt Svea. ‘We hebben een druk programma in Brussel. Maar ik zou het leuk vinden als we elkaar even konden zien, tijdens een middagpauze bijvoorbeeld. Wat denk je, kan dat?’

‘Natuurlijk!’ antwoord ik vrolijk. ‘Brussel is maar twintig kilometer bij ons vandaan. Zeg me waar de conferentie plaatsvindt en ik zoek een plekje in de buurt om te lunchen. Zit er ook een gezamenlijk project voor ons in?’

‘Dat hoop ik,’ zegt Svea. ‘Ik krijg waarschijnlijk een beurs voor onderzoek rond de Noordpool. Als jij een aansluitend project hebt, kunnen we weer samen aan het werk. En ik licht Antonio in, zodat hij in Italië op zoek gaat.’

‘Wooow, super!’ zeg ik. ‘Ik las onlangs iets over een project met een driemaster. Ik zal ernaar informeren.’

‘Fantastisch!’ lacht Svea. ‘Ik wist dat ik op jou kon rekenen. Ik laat je nog weten wanneer ik precies naar Brussel kom.’

‘Ik kijk er al naar uit!’ antwoord ik. ‘Tot gauw!’

2. OUD PAPIER

‘Wat zoek je, Emma?’ vraagt papa als hij me in de bak met oud papier ziet rommelen.

‘Dat krantenartikel over de Belgica,’ zeg ik. ‘We hebben er nog over gepraat. Er stond een foto bij van twee mannen, met een muurschildering van een driemaster op de achtergrond.’

‘Ja, dat herinner ik me,’ zegt hij, terwijl hij meehelpt de kranten door te bladeren.

‘Hier is het!’ juich ik. ‘De Belgica herrijst, dat was de kop.’

‘Hangt er een nieuw project in de lucht?’ vraagt papa.

Ik scheur de pagina uit de krant en kijk hem aan.

‘Het is nog niet zeker, maar ik wil proberen om mee te varen,’ zeg ik. ‘Samen met Svea en Antonio. Is dat oké voor jou?’

‘Emmaatje,’ zegt papa en zijn stem trilt. ‘Je weet dat ik je liever

hier bij mij hou ... maar ik heb al lang begrepen dat jouw wetenschappelijk onderzoek om verplaatsing vraagt. En ik heb er alle begrip voor.' Hij veegt vlug een traan weg en wijst naar de contactgegevens onder aan het artikel.

Ik geef mijn papa een knuffel.

'Je bent de liefste papa van de wereld en ik hou van je,' zeg ik. 'Dit gaat over de noordwestelijke doorvaart, weet je nog?'

'Ja,' knikt papa. 'Een kortere vaarroute, langs het noorden van Canada en dus door het noordpoolgebied.'

'Flink zo, papa!' zeg ik tevreden. 'Dat heb je perfect onthouden. Een project rond die noordwestelijke doorvaart zou mooi zijn als laatste expeditie.'

Het blijft een ogenblik stil.

'Wat zeg je nu?' vraagt papa dan met grote ogen.

'Ja, je hebt het goed gehoord,' glimlach ik. 'Ik heb aan vijf prachtige projecten deelgenomen, maar het wordt stilaan tijd om aan mijn studie te denken. Ik ga wetenschappen studeren, natuurlijk.'

'Weet mama dat al?' polst papa.

Mama en papa zien elkaar niet zo vaak, omdat mama overdag een drukke baan heeft als manager en papa 's nachts in zijn bakkerij werkt.

'Nee, jij bent de eerste die het hoort,' zeg ik. 'Ik had het al voor mezelf beslist en zocht naar een geschikt afscheidproject. Een wetenschappelijke expeditie met die driemaster lijkt me een prima afsluiter.'

'Waar wacht je dan nog op?' zegt papa en hij tikt met zijn wijsvinger op de krant. 'Bellen voor een afspraak!'

'Je bent een schat,' zeg ik en ik geef hem een zoen op zijn wang.

3. OP DE SCHEEPSWERF

Het is een druilerige dag als ik bij de scheepswerf aankom. Maar Eddy, de man die ik eerder aan de lijn had, straalt als een zonnetje.

'Ik voel me vereerd om met je kennis te maken, Emma,' zegt hij. 'Ik wil je heel graag alle details over dit wonderlijke project geven.'

We staan in een grote hal waar een nieuwe boot wordt gebouwd. Het houtwerk is met veel zorg geschuurd en ik vind het geweldig hoe de dikke balken in de juiste vormen gebogen worden om stevige spanten te vormen.

Eddy vertelt me dat het bouwproject ook een sociale kant heeft.

'De boot wordt gebouwd door mensen die aan de rand van de maatschappij leven en niet gemakkelijk een baan vinden,' zegt hij. 'Langdurig werklozen, daklozen en gevangenen die onder elektronisch toezicht staan. Hier op de werf leren ze zich weer aanpassen aan een leven met vaste werktijden. Tegelijk leren ze een beroep.'

'Woow, wat goed dat zoiets bestaat,' zeg ik. 'Zo krijgen ze een nieuwe kans.'

'Inderdaad,' grinnikt Eddy. 'Wij laten die mensen niet uit de boot vallen!'

'Als ik het goed begrepen heb, is de Belgica ook op deze plek gebouwd,' zeg ik.

'Een kopie van de Belgica,' verbetert Eddy me. 'Precies zoals de boot waarmee Adrien de Gerlache, de Belgische ontdekkingsreiziger, in 1897 vanuit Antwerpen naar Antarctica vertrok.'

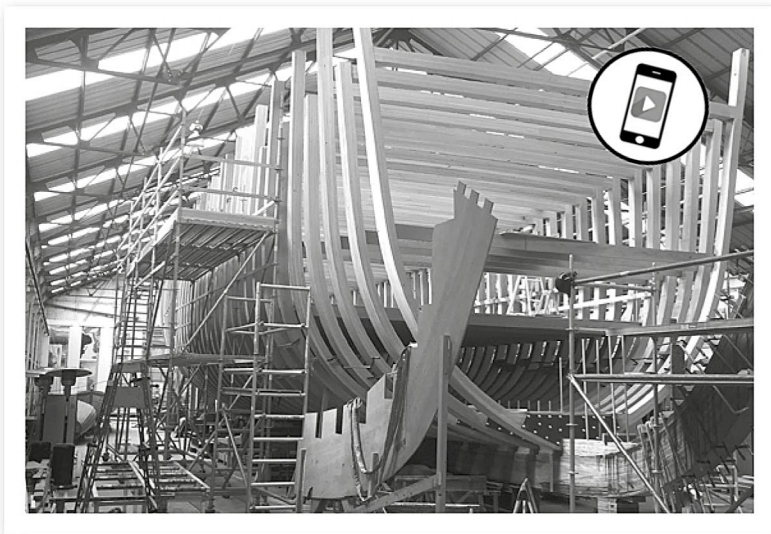
'En maanden vastzat in het poolijs,' vul ik aan. 'Wat is er nadien eigenlijk met dat oorspronkelijke schip gebeurd?'

Eddy begint vol vuur te vertellen. ‘De Belgica heeft nog een aantal Arctische expedities gedaan en keerde in 1916 terug naar Noorwegen. Daar was het schip oorspronkelijk gebouwd als walvisvaarder. Het werd opnieuw gebruikt voor de walvisjacht, daarna om steenkool te vervoeren en zelfs een tijdje als visverwerkingsbedrijf. In 1940, aan het begin van de Tweede Wereldoorlog, eisten de Britten het schip op als drijvende opslagplaats voor munitie. Toen de Duitsers het in mei 1940 vanuit de lucht bombardeerden, zonk de Belgica en was het afgelopen.’

‘Hebben ze er nooit aan gedacht om het wrak weer op te vissen?’ vraag ik. ‘Het is toch een belangrijk historisch schip.’

‘Toch wel,’ vertelt Eddy. ‘Maar het zou een dure en gevaarlijke onderneming worden, met die munitie aan boord. Het schip ligt op de bodem van een Noorse fjord, bij Harstad.’

‘Dus was het een beter plan om de Belgica na te bouwen,’ zeg ik.

‘En die nieuwe Belgica vaart nu richting Noordpool.’

‘Kom mee naar mijn kantoor,’ zegt Eddy. ‘Ik heb de reisplannen op mijn computer.’

Hij tokkelt daar wat op de toetsen, maar op het scherm verschijnt enkel een blanco blad.

‘Wat vervelend!’ moppert Eddy. ‘Ik heb dit de laatste tijd al een paar keer aan de hand gehad. Ik denk dat mijn computer oud wordt en ik hem moet vervangen. Of hij is besmet met een virus. Mijn vrouw zei lachend dat iemand het project wil dwarsbomen, maar dat lijkt me nogal kras.’

Eddy probeert het opnieuw, maar de bladzijde over het New Belgica-project blijft leeg.

‘Dat is niet erg, hoor,’ stelt hij me gerust. ‘Ik ken het hele traject van de boot uit mijn hoofd. Kijk, ik kan het je op een kaart aanduiden. Op dit ogenblik is de New Belgica onderweg naar New York.’

‘Allebei “new”,’ grinnik ik.

‘Juist,’ glimlacht Eddy. ‘Over drie weken zal de driemaster daar aanmeren en een groep wetenschappers aan boord nemen. Daarna vertrekt hij voor een lange reis door het noordpoolgebied. De eindbestemming is het stadje Nome in Alaska.’

‘De noordwestelijke doorvaart!’ zeg ik. ‘Woow, de droom van alle ontdekkingsreizigers. Wat een unieke kans om de gevolgen van de opwarming van de aarde te bestuderen.’

‘Ja, geweldig!’ glundert Eddy. ‘Zou dat eigenlijk niets voor jou zijn, als klimaatwetenschapper?’

Ik ben blij dat hijzelf de link legt met mijn bezoek. ‘Daarom ben ik eigenlijk hiernaartoe gekomen,’ zeg ik. ‘Ik zou ongelooflijk graag met mijn internationale team aan dat project deelnemen.’

‘Met dat meisje uit Zweden en die jongen uit Italië,’ knikt Eddy. ‘Ik heb jullie wetenschappelijke expedities met veel aandacht gevolgd.’

‘Denk je dat we een kans maken?’ vraag ik.

‘Met één telefoontje is dat geregeld,’ verzekert Eddy me. ‘Ik vind het zeer belangrijk dat jonge mensen bij dit noordpoolproject betrokken worden. De klimaatopwarming heeft grote gevolgen voor jullie toekomst. Daar wil je toch over meebeslissen?’

4. AFSPRAAK IN NEW YORK

En dan gaat alles razendsnel. Gezellige lunch met Svea in Brussel, skyppen met Antonio, contacten leggen met de leden van het New Belgica-project ... en vandaag loop ik in New York!

Het is een levendige stad met onvoorstelbaar veel hoge gebouwen. Glimmende glazen torens in alle vormen en formaten. Ik herken meteen de Empire State Building, uit een lievelingsfilm van papa. Het is een erg romantisch verhaal en hij heeft de film al zeker honderd keer gezien. Maar steeds opnieuw moet hij erom huilen. Mijn papa is een heel gevoelige ziel. Ik glimlach als ik aan hem denk.

Er wordt nog bijgebouwd in New York. Op verschillende plaatsen zijn er reusachtige kranen aan het werk.

‘Mijn vriend Mikkie zou nooit in die cabine durven,’ zeg ik, terwijl ik naar boven tuur. ‘Hij heeft last van hoogtevrees. Ik wed dat hij al begint te duizelen als ik hem er een foto van stuur.’

‘Hoe hoog zou het zijn?’ vraagt Svea.

‘Ongeveer honderd meter,’ schat ik. ‘Erin zitten is oké. Maar om daar te komen, moet je eerst langs die metalen ladders in het frame klimmen. Dat lijkt me best spannend.’

‘Niks voor mij,’ zegt Antonio hoofdschuddend.

‘Dan hoop ik voor jou dat je niet in de mast hoeft te klimmen,’ grijnst Svea.

‘Welke mast?’ vraagt Antonio verward.

‘Keuze genoeg,’ gniffelt Svea. ‘We varen toch met een driemaster?’

‘Haha, Svea!’ lacht Antonio gerustgesteld. ‘Ik zie geen reden waar-

om ik me daarin zou wagen. Dat is meer iets voor jou.’

‘Je weet nooit,’ antwoordt Svea. ‘Als er mist hangt en de kapitein niet weet waarheen hij moet varen.’

‘Haha,’ lacht Antonio opnieuw. ‘Dan zie je in de mast ook niets, hoor! En trouwens, er is toch radar en gps aan boord.’

Vrolijk pratend lopen we richting de verzamelplek waar we straks worden opgepikt om naar het schip te gaan. Er varen twintig wetenschappers mee en er is nog vlug een apart jongerenteam van vijf opgericht. Ik ben benieuwd met wie we deze keer zullen samenwerken. Bij ons vertrek uit Europa was het nog niet zeker uit welke landen de twee nieuwe teamgenoten komen en of het jongens of meisjes zijn.

‘Ik gok op één jongen en één meisje,’ zeg ik. ‘Dan zijn zowel jij als wij tevreden.’

‘Het hoeft niet zo uitgemeten te zijn, Emma,’ grinnikt Antonio. ‘Jij wilt altijd alles veel te correct. Ik denk dat het twee jongens zullen zijn. Dan zijn wij eindelijk eens in de meerderheid.’

‘Dat hóóp jij, natuurlijk,’ lacht Svea. ‘Maar ik vrees dat je zult slikken, want volgens mij krijgen we er twee meisjes bij.’

‘Nee, laat dat niet waar zijn!’ roept Antonio. ‘Ik alleen met vier meiden, help! Dat overleef ik nooit!’

Een paar voorbijgangers kijken even op, glimlachen en lopen dan weer gehaast verder. In New York heeft iedereen haast, lijkt het wel. Met een bekertje koffie in de ene hand en een telefoon in de andere reppen ze zich naar hun volgende afspraak. Maar de mensen zijn erg vriendelijk en er is overal van alles te beleven. Skaters, rappers en jongleurs geven flitsende shows op pleinen en in parken. En we hebben al twee straten gezien waar filmopnames bezig zijn. New York is echt een bruisende stad.

‘Daar nemen ze weer een film op,’ wijst Svea. ‘Gaan we kijken? We zijn toch te vroeg voor onze afspraak.’

We lopen langs een grote vrachtwagen met oplegger en een pick-up vol lampen en camera's. In de zijwand van de vrachtwagen zien we een reeks deuren.

‘Dat zijn zeker de kleedkamers,’ zegt Antonio.

‘Kijk uit!’ roep ik, want net als hij langs een deur loopt, zwaait die open.

Er komt een keurig opgemaakt meisje uit. Ze kijkt vluchtig naar ons en stapt naar het midden van de straat. De regisseur gebaart dat de omstanders achteruit moeten. Nu komt er een gele taxi aanrijden. Ik neem aan dat het meisje daarin zal stappen, maar ze steekt haar hand op en bespreekt iets met de regisseur.

Even nadien loopt de man naar ons toe.

‘Willen jullie graag een rolletje in de film?’ vraagt hij. ‘Dan krijg je nu je kans. Zij speelt een populaire filmster en jullie moeten haar aanklappen en om een handtekening vragen. Doe het zo natuurlijk mogelijk. We bezorgen jullie dadelijk het gepaste materiaal.’

Meedoen in een film? Ik zie Svea en Antonio net zo hard glunderen als ik. Het meisje knikt vriendelijk en wijst hoe we moeten lopen. We mogen vooral niet naar de camera kijken. We doen de scène een keertje over, omdat de regisseur zich bedenkt over het camerastandpunt. In amper twintig minuten is alles opgenomen. We krijgen een drankje en een sandwich en lopen verder naar onze afspraakplaats.

‘Woow,’ roep ik uit. ‘Was dat niet cool?’

‘Echt zoals ik me New York had voorgesteld,’ straalt Svea. ‘Vol onverwachte belevenissen.’

‘Nu Emma ermee stopt, begint onze filmcarrière,’ grinnikt An-

tonio. ‘Emma, Svea en Antonio op het grote scherm! We hebben materiaal genoeg om van onze poolexpedities een spannende avonturenreeks te maken. Alleen nog de juiste filmmaatschappij contacteren en een manager vinden. Als we wat langer in New York blijven, lukt dat wel.’

‘Droom maar verder,’ zeg ik. ‘Antarctica, Spitsbergen, Groenland ... Dat worden veel te dure opnames.’

‘Voor een tekenfilmreeks zou het nochtans ideaal zijn,’ bedenkt Svea. ‘Ik zie het wel zitten, een reeks als “De coole avonturen van ...”!’

In uitgelaten stemming komen we bij de verzamelplek aan.

‘Stap gauw in,’ zegt de man die achter het stuur vandaan komt en de schuifdeur van de minibus opent. Terwijl hij de motor start en weg-scheurt, stopt er een witte minibus bij de plek waar we zonet stonden. Op de zijwand staat een grote blauwe driemaster geschilderd.

‘We zijn in de verkeerde auto gestapt!’ schreeuw ik. ‘Meneer, dit is een vergissing!’

Maar de man grijnst in zijn achteruitkijkspiegel en rijdt gewoon door.

Ontzet kijk ik naar Svea en Antonio.

‘We worden ontvoerd!’

5. KORDATE AANPAK

‘We doen de schuifdeur open en springen eruit,’ zegt Svea gejaagd.

‘Nee, daarvoor rijden we te hard,’ protesteert Antonio. ‘Dat is levensgevaarlijk.’

‘We wachten tot hij vertraagt voor een stoplicht of een verkeers-agent,’ zeg ik. ‘Hou de weg goed in het oog.’

Bij een zebrapad steekt een groep toeristen over.

‘Dit is onze kans!’ roep ik en ik pak de hendel van de schuifdeur.

Maar de man heeft alles centraal vergrendeld. We zitten gevangen.

‘Maak de deur open!’ roept Svea. ‘Laat ons eruit!’

Tevergeefs. De man klemt zijn handen om het stuur en kijkt strak voor zich uit. We moeten een nieuw plan bedenken.

‘Hij is alleen,’ fluister ik. ‘We moeten hem overmeesteren voor hij versterking krijgt. Als we nog een keer vertragen, pakken we hem op drie manieren tegelijk aan.’

We spreken af wie wat doet en we wachten gespannen op het juiste moment. Maar we hebben pech. Telkens als we een stoplicht naderen, springt het op groen en volgen we de verkeersstroom. Svea probeert de aandacht van voorbijrijdende chauffeurs te trekken, maar het helpt niet. Ze denken dat we een spelletje spelen en zwaaien vrolijk terug.

Eindelijk springt een stoplicht op rood. Er staan auto’s voor en naast ons. De chauffeur kan dus niet weg. Actie, nu! Antonio trekt zijn muts over de chauffeur zijn hoofd en sjort hem naar achteren. Svea grijpt een arm vast en draait hem om. Ik ram mijn vuist op de claxon en blijf die ingedrukt houden. Het aanhoudende getoeter

doet mensen omkijken en uit hun auto stappen. Met een uiterste krachtinspanning wrikt de chauffeur zich los. Hij gooit het portier open en zet het op een lopen.

‘Pak hem!’ schreeuw ik. ‘Hij is een kidnapper!’

Maar de mensen begrijpen niet zo gauw wat er gaande is en de man weet te ontkomen. We klimmen uit de minibus en staan midden tussen de vertrekkende auto’s. Omdat ons voertuig stil blijft staan en de andere eromheen willen, wordt het een regelrechte chaos. Een aanstormende politieagent gebaart dat we daar weg moeten.

Hij blaast driftig op zijn fluitje en brengt het verkeer met een paar handbewegingen tot stilstand. Ik zie dat hij een wapenstok omgegorde heeft en dat er een pistool in een holster aan zijn riem zit.

‘Dit is geen plek voor stoer gedrag,’ schreeuwt hij. ‘Het is levensgevaarlijk wat jullie doen!’

‘Maar wij zijn gekid...’ begint Antonio.

‘Zwijgen!’ brult de agent en hij grijpt naar zijn walkietalkie. ‘Eerst naar het voetpad en dan praten.’